Llwybr y Gymraeg
Welsh Pathway
BA2C 2021-22

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre *for* Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Darlith 8: 10.3.22
(ar gampws)

Rhagoriaith
CANOLFAN GWASANAETHAU CYMRAEG

nia.evans@pcydds.ac.uk

Nod y wers heddiw ydy ….

- cynnal sesiwn gofrestru yn Gymraeg;
- adolygu patrymau iaith a gyflwynwyd hyd yn hyn;
- dysgu sut i siarad amdano fe.

- conduct a registry session in Welsh;
- revise Welsh patterns introduced so far;
- learn how to discuss ‘him’.

Agor y wers Lesson openers

Croeso i'r wers … Gymraeg	**Nod y wers ydy …. dysgu amdano fe ac amdani hi.**
Edrychwch arna' i.	**Nod y wers heddiw ydy … dysgu amdano fe ac amdani hi.**
Gwrandewch arna' i.	**Heddiw rydych chi'n mynd i ... ddysgu amdano fe ac amdani hi.**
Edrychwch ar y bwrdd gwyn / sgrîn.	**Barod?**
Agorwch eich llyfrau.	**Pawb yn hapus?**
Ysgrifennwch y dyddiad.	**Oes cwestiwn?**

Dechrau arni … / Getting started …

Ydy hi'n ddydd …… heddiw?

Is it …… today?

Ydy, mae hi'n ddydd …… heddiw.

Nac ydy, dydy hi ddim yn ddydd …… heddiw.

Dechrau arni … / Getting started …

Pa ddydd ydy hi heddiw?
Pa ddiwrnod ydy hi heddiw?

Which day is it today?

Dydd lau

ydy hi heddiw.

Dechrau arni … / Getting started …

Ydy hi'n fis …… nawr?

Is it …… now?

Ydy, mae hi'n fis …… nawr.

Nac ydy, dydy hi ddim yn fis …… nawr.

Dechrau arni … / Getting started …

Pa fis ydy hi nawr?

Which month is it now?

Mis Mawrth **ydy hi nawr.**

Beth ydy'r dyddiad heddiw?

10.3.2022

Beth yw'r dyddiad heddiw?

1st	y cyntaf	17th	yr ail ar bymtheg
2nd	yr ail	18th	y deunawfed
3rd	y trydydd	19th	y pedwerydd ar bymtheg
4th	y pedwerydd	20th	yr ugeinfed
5th	y pumed	21st	yr unfed ar hugain
6th	y chweched	22nd	yr ail ar hugain
7th	y seithfed	23rd	y trydydd ar hugain
8th	yr wythfed	24th	y pedwerydd ar hugain
9th	y nawfed	25th	y pumed ar hugain
10th	y degfed	26th	y chweched ar hugain
11th	yr unfed ar ddeg	27th	y seithfed ar hugain
12th	y deuddegfed	28th	yr wythfed ar hugain
13th	y trydydd ar ddeg	29th	y nawfed ar hugain
14th	y pedwerydd ar ddeg	30th	y degfed ar hugain
15th	y pymthegfed	31st	yr unfed ar ddeg ar hugain
16th	yr unfed ar bymtheg		

Dydd Iau ....., y degfed ..... o Fawrth ..... 2022.

Dydd Iau ....., Mawrth ..... y degfed ..... 2022.

RHEOL:
Ydy yn y cwestiwn = **Ydy / Nac ydy** yn yr ateb

RULE:
Ydy in the question = Ydy / Nac ydy in the answer.

Ydy hi'n …… heddiw?

Ydy, mae hi'n …… heddiw.

Nac ydy, dydy hi ddim yn …… heddiw.

Sut mae'r tywydd heddiw?

Mae hi'n ..... heddiw.

It is ..... today.

Ydych chi'n cofio?
Ydych chi'n barod?

The aim of today's lesson is to learn about hobbies

Nod y wers heddiw ydy dysgu am hobïau.

Are you happy? (pl)

Ydych chi'n hapus?

Any questions?

Oes cwestiwn?

Look at me. (pl)

Edrychwch arna' i.

Ydych chi'n cofio? Do you remember?

1. Ar y penwythnos, dw i'n hoffi chwarae pêl-droed gyda fy ffrindiau yn y parc.
2. Bob nos Fawrth, dw i'n hoffi mynd i nofio yn y ganolfan hamdden.
3. In school, I like Art and Mathematics.

1. At the weekend, I like to play football with my friends in the park.
2. Every Tuesday night, I like to go swimming in the leisure centre.
3. Yn yr ysgol, dw i'n hoffi Celf a Mathemateg.

Mae hi'n amser cofrestru …

Rhif	Pwy?
1	Jack Underhill
2	Yvonne Bradley
3	Rebecca Nash
4	Emma Jayne Davies
5	Lauren Morgan
6	Georgia Cox
7	Hollie Mathias
8	Amy Jenkins

1. **Greeting**
2. **It is registration time.**
3. **Is … here today?**
4. **How are you?**
5. **The weather.**
6. **Do you like …?**
7. **Have you got a …?**

Rhif	Pwy?
9	Alisha Williams
10	Emily Edwards
11	Robert Barn
12	Alyssa Bagshaw
13	Zac Foinski
14	Meg Ward
15	Harri Williams
16	George Rogers
17	Annie Phillips

Ydych chi'n cofio?

Enw:
Oed:
Pen-blwydd:
Cartref:
Hobïau:
Hoff fwyd:
Cas fwyd:
Hoff bethau:
Cas bethau:
Gwallt:
Llygaid:
Teulu:
Brawd:
Chwaer:
Anifail Anwes:

Dydd Iau, y deuddegfed o Dachwedd, 2020

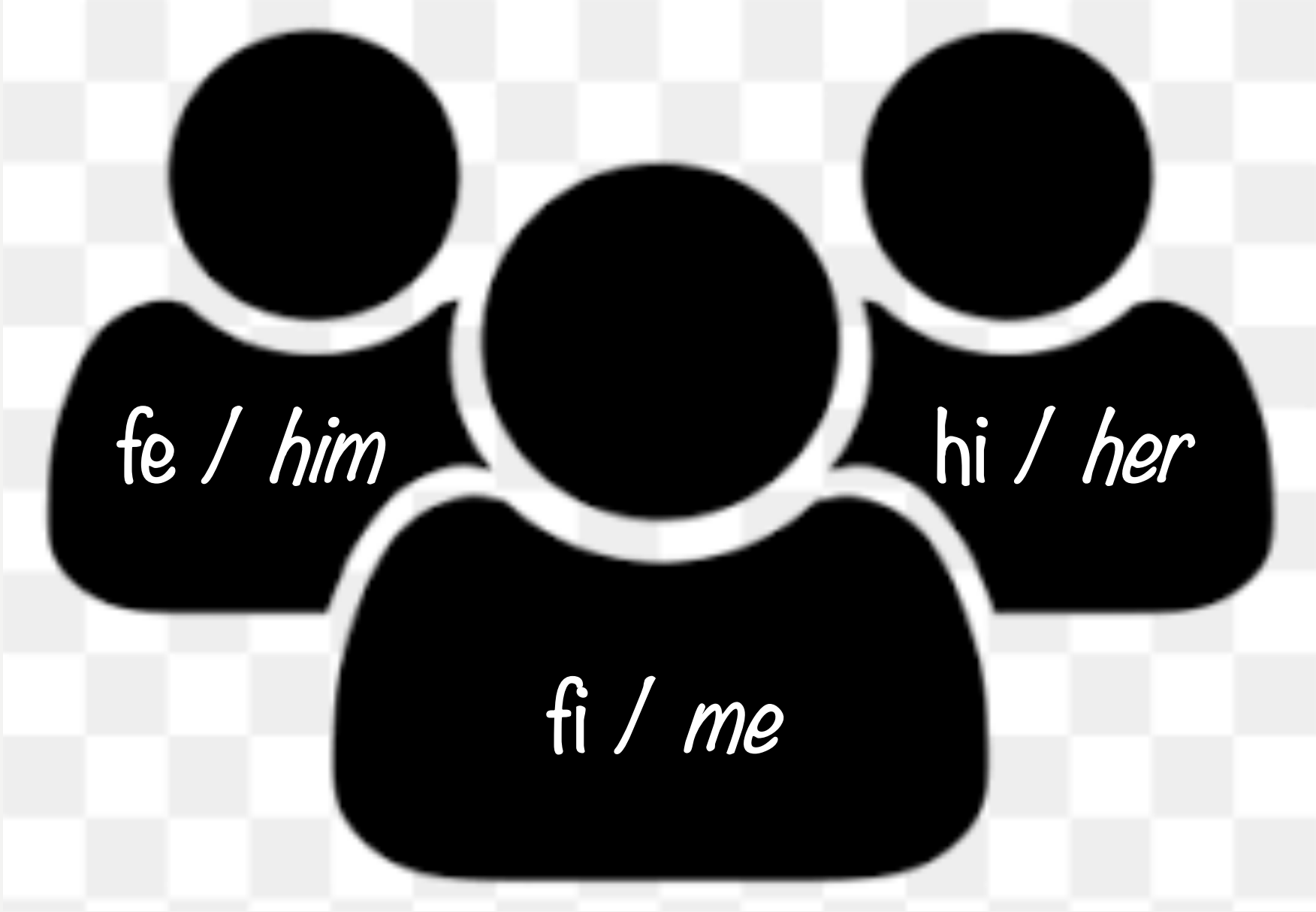
Dyma fi!

Nod y wers ydy ysgrifennu hunanbortread yn Gymraeg.

Helo! Nia ydw i. Dw i'n 41 oed. Dw i'n dathlu fy mhen-blwydd ym mis Medi.

Dw i'n byw yng Ngheredigion mewn ty ar wahân. Dw i'n byw gyda fy nheulu. Mae gwr gyda fi. Mae un mab gyda fi. Mae Ifan yn 11 oed. Mae dwy ferch gyda fi hefyd. Mae Mali yn 13 oed. Mae Lois yn 9 oed. Mae un brawd ac un chwaer gyda fi. Fi ydy'r chwaer fawr!

Beth nesaf?

fe / him
hi / her
fi / me

Gofyn cwestiynau ... Asking questions ...

Fi (me)	Fe (him)
Beth ydy dy enw?	Beth ydy ei enw?
Pryd mae dy ben-blwydd?	Pryd mae ei ben-blwydd?
Pwy wyt ti?	Pwy ydy e?
Ble rwyt ti'n byw?	Ble mae e'n byw?
Faint ydy dy oed?	Faint ydy ei oed?
Beth ydy dy hobi?	Beth ydy ei hobi?
Beth rwyt ti'n hoffi ...?	Beth mae e'n hoffi ...?
Beth dwyt ti ddim yn hoffi?	Beth dydy e ddim yn hoffi?
Oes ... gyda ti?	Oes ... gyda fe?

Gofyn ac ateb cwestiynau … Asking and answering questions …

Cwestiwn	Ateb
Beth ydy ei enw?	Ei enw ydy … .
Pryd mae ei ben-blwydd?	Mae ei ben-blwydd ar …
Pwy ydy e?	… ydy e.
Ble mae e'n byw?	Mae e'n byw …
Faint ydy ei oed?	Mae e'n …. oed.
Beth ydy ei hobi?	Ei hobi ydy …
Beth mae e'n hoffi …?	Mae e'n hoffi …
Beth dydy e ddim yn hoffi?	Dydy e ddim yn hoffi …
Oes … gyda fe?	Oes, mae ..... gyda fe. Nac oes, does dim …… gyda fe.

Pwy ydy e?

..... ydy e.

Ble mae e'n byw?

COFIWCH:
E yn y cwestiwn = E yn yr ateb

COFIWCH:
yn + enw lle = treiglad trwynol

Where does he live?

Mae e'n byw yn …

He lives in …

- yn + Aberaeron
- yng + Caerfyrddin
- yn + Llanbed
- ym + Pontyberem
- yn + Tymbl
- yn + Dol-y-bont

Treiglad Trwynol
Nasal Mutation

Mh
Nh
Ngh

M
N
Ng

RHEOL:

YN = lle penodol (definite place)

MEWN = lle amhenodol (indefinite place)

Dw i'n byw yng Ngheredigion mewn ty ar wahân.

Mae e'n byw yng Nghastell Nedd mewn byngalo.

Beth ydy ei hobïau?

What are his hobbies?

Ei hobïau ydy …

His hobbies are …

Beth ydy ei hobïau?

Ei hobïau ydy …

Beth mae e'n hoffi wneud?

What does he like doing?

Mae e'n hoffi …

He likes …

Beth mae e'n hoffi wneud?

Mae e'n hoffi …

Ydy e'n hoffi …?

Does he like …?

Ydy, mae e'n hoffi …

Nac ydy, dydy e ddim yn hoffi …

Ydy e'n hoffi ...?

Ydy e'n hoffi …?

Ydy, mae e'n hoffi …

PAM ?

achos …	mae'n hwyl.	*it's fun.*
because …	mae'n ddiddorol.	*it's interesting.*
	mae'n fendigedig.	*it's fantastic.*
	mae'n ffordd dda i ymlacio.	*it's a good way to relax.*
	mae e'n hoffi cadw'n heini.	*he likes to keep fit.*
	mae e'n hoffi chwarae gyda ei ffrindiau.	*he likes to play with my friends.*
	mae e'n hoffi ennill!	*he likes to win!*
	mae e'n gystadleuol.	*he is competitive.*
	mae e'n hoffi cael awyr iach.	*he likes to get fresh air.*

Ydy e'n hoffi …?

Nac ydy, dydy e ddim yn hoffi …

achos …	mae'n ddiflas.	*it's boring.*
because …	mae'n anodd.	*it's difficult.*
	dydy e ddim yn hoffi cadw'n heini .	*he doesn't like to keep fit.*
	dydy e ddim yn hoffi bod tu mewn.	*he doesn't like being indoors.*
	dydy e ddim yn hoffi bod tu allan.	*he doesn't like being outdoors.*
	dydy e ddim yn hoffi colli.	*he doesn't like to lose.*
	dydy e ddim yn gystadleuol.	*he's not competitive.*

PAM ?

BETH ydy ei enw?

BLE mae e'n byw?

FAINT ydy ei oed?

Dyma fe!

BETH ydy ei hobi?

BETH mae e'n hoffi? *(likes)*

Ble?

Pryd?

Gyda phwy?

BETH dydy e DDIM yn hoffi? (dislikes)

Bryn Terfel

55

Tachwedd y 9fed

Dyma fe!

hobïau

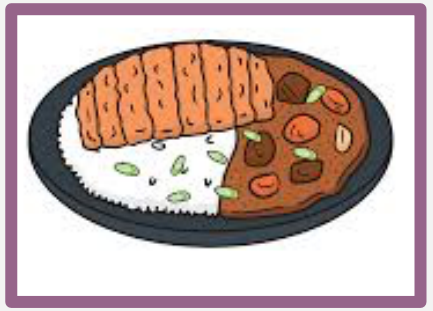

hoffi

ddim yn hoffi

Dyma fe!

hobïau

hoffi

ddim yn hoffi

ddim yn hoffi

MWY O WYBODAETH ... MORE INFORMATION ...

Oes ..... gyda fe ?
Does he have ..... ?

Oes, mae ..... gyda fe.

Nac oes, does dim ..... gyda fe.

Oes …… gyda fe?

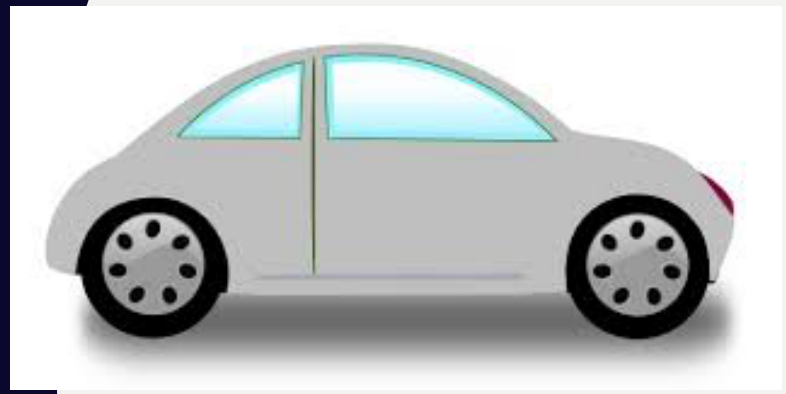
Oes, mae ……. gyda fe.

Nac oes, does dim ….. gyda fe.

gwallt *(hair)*	du	hir *(long)*
	brown	byr *(short)*
	sinsir *(ginger)*	syth *(straight)*
	golau *(light / blonde)*	cyrliog *(curly)*
	tywyll *(dark)*	
llygaid *(eyes)*	mawr *(big)*	glas
	bach *(small)*	gwyrdd
		brown
croen *(skin)*	golau	
	tywyll	
bochau *(cheeks)*	coch	
	pinc	

Oes …… gyda fe?

**Oes, mae …….
gyda fe.**

**Nac oes, does dim …..
gyda fe.**

Oes …… gyda fe?

Oes, mae ……. gyda fe.

Nac oes, does dim ….. gyda fe.

Oes …… gyda fe?

Oes, mae ……. gyda fe.

Nac oes, does dim ….. gyda fe.

Y TEULU

mam	*mother*	**mab**	*son*	**ewythr**	*uncle*
llysfam	*stepmother*	**merch**	*daughter*	**wyr**	*grandson*
tad	*father*	**mab yng nghyfraith**	*son in law*	**wyres**	*grand-daughter*
llysdad	*stepfather*	**merch yng nghyfraith**	*daughter in law*	**gwr**	*husband*
brawd	*brother*	**cefnder**	*cousin (male)*	**gwraig**	*wife*
chwaer	*sister*	**cyfnither**	*cousin (female)*	**partner**	*partner*
rhieni	*parents*	**modryb**	*auntie*	**mam-gu**	*grandmother*
tad-cu	*grandfather*	**taid**	*grandfather (North Wales dialect)*	**nain**	*grandmother (North Wales dialect)*

Enw: Jac Rhys
Oed: 22
Pen-blwydd: Mai 29
Cartref: ty teras ,Abertawe
Hobïau: darllen, chwarae pêl-droed, gwylio pêl-droed a rhedeg
Hoff fwyd: bwyd Tsienïaidd
Cas fwyd: siocled
Hoff bethau: llyfrau ffeithiol, mynd ar wyliau
Cas bethau: pobl anghwrtais, hufen iâ
Gwallt: golau, byr
Llygaid: glas
Teulu: Mam
Brawd: un brawd
Chwaer: dwy chwaer
Anifail Anwes: ci labradôr siocled - Ted

Enw: Jac Rhys
Oed: 22
Pen-blwydd: Mai 29
Cartref: ty teras ,Abertawe
Hobïau: darllen, chwarae pêl-droed, gwylio pêl-droed a rhedeg
Hoff fwyd: bwyd Tsienïaidd
Cas fwyd: siocled
Hoff bethau: llyfrau ffeithiol, mynd ar wyliau
Cas bethau: pobl anghwrtais, hufen iâ
Gwallt: golau, byr
Llygaid: glas
Teulu: Mam
Brawd: un brawd
Chwaer: dwy chwaer
Anifail Anwes: ci labradôr siocled - Ted

Meddyliwch am gwestiynau i'w gofyn i'ch partner am Jac Rhys

WELSH LANGUAGE COMPETENCY FRAMEWORK FOR TEACHERS

Key:

Sabbatical Scheme assessment sheets
2022 Curriculum Literacy Framework progression steps
Cynllun Colegau Cymru
TCA/ WMiS assessment sheets

A1 - ENTRY		
LISTENING	Can understand and respond to simple everyday sentences, related to the school setting, provided the other person speaks slowly.	• Can interact with learners, answer simple questions and offer simple feedback in the form of simple sentences or phrases • Can respond appropriately to learners as they develop their language skills, e.g. pronouncing simple, everyday words and phrases in Welsh.
SPEAKING	Can introduce himself/herself and others and can ask and answer questions about simple information, e.g. where someone lives, what they like doing. Is able to tell the time and use numbers.	• Can open and close the lesson using Welsh words and phrases with clear, Welsh pronunciation on the whole • Can present commands (ti/chi), questions and instructions to learners in a simple way.
READING	Can understand very short written texts where people offer simple personal information about themselves or others, e.g. on forms, school signage. Can read commands related to the school setting.	• Can read text satisfactorily, e.g. a simple story or game instructions using simple clauses and respond to content • Can use notes but is very dependent on them to teach the lesson.
WRITING	Can write simple, everyday sentence, related to the school setting, e.g. instructions, questions, commands, simple feedback.	• Can write simple sentences and patterns correctly on the white board to present information to learners • Can introduce basic written information within a framework, e.g. display information from the content of a book with one word answers or a multiple choice question.

	A2 - FOUNDATION	
LISTENING	Can understand and respond to a range of simple sentences related to school setting situations, e.g. everyday themes and different verb tenses.	• Can interact with learners, answer simple questions and offer extended feedback whilst discussing specific themes • Can demonstrate that they understand what they hear by asking relevant questions to obtain specific information and answer questions using the correct forms, *e.g. Ydy? Ydy/Nac ydy.*
SPEAKING	Can contribute to simple conversations using a range of simple sentences related to school setting situations, e.g. everyday themes and different verb tenses.	• Can open and close the lesson by setting aims and objectives, and summarise clearly for the learner with quite clear and meaningful pronunciation • Can present commands (*ti/chi*), questions and instructions fairly confidently for the learner by varying the use of the verb 'bod' and using the concise past tense fairly confidently whilst introducing Welsh across the curriculum • Can respond sensibly to learners' use of Welsh as a result of presenting directed tasks, by using language appropriate within structured situations.
READING	Can understand written everyday messages and simple letters/e-mail messages. Can read appropriate stories with an effort to ensure correct pronunciation.	• Can read text aloud effectively and discuss the text, identify the content's main points and express opinion in a simple way • Can use notes but is dependent on them to teach the lesson.
WRITING	Can write compound and complex sentences for educational purposes.	• Can present written feedback on tasks and convey information which demonstrates an increasing awareness of accuracy • Can use an increasing variety of different patterns and sentences, varying statements and questions, using the negative forms and emphatic sentence correctly and using standard verb forms, e.g. *gweld/gwelais, mynd/aeth*, and subject-verb agreement, e.g. *roeddwn i/ roedden ni.*

Eich tasg

Pwy ydy e?

Enw:	
Oed:	
Pen-blwydd:	
Cartref:	
Hobïau:	
Hoff fwyd:	
Cas fwyd:	
Hoff bethau:	
Cas bethau:	
Gwaith:	
Uchelgais:	
Teulu:	
Brawd:	
Chwaer:	
Anifail Anwes:	

Meddyliwch am 10 cwestiwn i'w gofyn am y pasbort.
Think of 10 questions you could ask about the passport.

1. Beth ydy ei enw e?
2.

Ymadroddion defnyddiol — Useful phrases

Gwaith da.	Gorffennwch eich gwaith.
Ymdrech dda.	Caewch eich llyfrau.
Da iawn.	Tacluswch … yn gyflym.
Gwaith ardderchog.	Sefwch.
Syniad da.	Diolch.
Cwestiwn da.	Hwyl fawr.
Ateb da.	

Oes
cwestiwn?

Erbyn y tro nesaf ...
By next time ...

- Dysgwch y patrymau iaith a'r eirfa.
- Cwblhewch y dasg ysgrifennu.

- Learn the language patterns and any new vocabulary.
- Complete your written task.

DW I'N DYSGU CYMRAEG

Tro nesaf:
17.3.2022 @ 9am
CJ7

DW I'N DYSGU CYMRAEG